

Література

1. Тарасюк Г. Управління плануванням та основні підходи до формування системи планування діяльності підприємства на різних організаційних рівнях. Галицький економічний вісник. 2010. №3(28). с.99-107.
2. Kareska, PhD Katerina, The Role of Planning as a Fundamental Management Function for Achieving Effectiveness in Business Organizations (August 20, 2017). URL: <https://ssrn.com/abstract=3022761>.
3. Kasych A., Horak J., **Glukhova V.**, Bondarenko S. The Impact of Intellectual Capital on Innovation Activity of Companies. Quality Access to Success, Vol. 22, No. 182 - June 2021, pp. 3-9. https://www.calitatea.ro/assets/arhiva/2021/QAS_Vol.22_No.182_Jun.2021.pdf
4. Kasych A., Suler P., Rowland Z. Corporate Environmental Responsibility Through the Prism of Strategic Management. Sustainability. 2020, 12 (22). <https://www.mdpi.com/2071-1050/12/22/9589>.
5. Ogolo J. Planning as a management function in business organisations. 2011, Vol.4, No 3.

УДК 339.1

Мошківська А.А., здобувач освіти,
Касич А.О., науковий керівник, д.е.н., проф.
Київський національний університет
технологій та дизайну

ХАРАКТЕРИСТИКА ПІДВИЩЕННЯ МОТИВУВАННЯ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

У традиційному економічному устрої суспільства стимули та мотивація базуються на задоволенні матеріальних потреб. Цей підхід відповідає виробничим системам і забезпечує певний баланс між інтересами різних соціальних груп та розвитком матеріального сектора. Однак українське суспільство стикається з проблемою руйнування системи мотивації праці, що є одним із ключових чинників незадовільного соціально-економічного стану.

Відступ від теорії трудової вартості призводить до відсутності належних стимулів для праці. Низький рівень мотивації у поєднанні з негативним підприємницьким середовищем має негативний вплив на економіку України. Дефіцит мотивації та демотивація працівників, особливо у приватному секторі, часто пов'язують з кризовими явищами та зміною цінностей.

Аналіз існуючих методів мотивації та застосування системних та порівняльно-факторних підходів допоможе розкрити проблему мотивації в підприємницькій діяльності. Механізм мотивації формується під впливом політичних, економічних та соціально-психологічних чинників, тому зміна

економічної системи вимагає перегляду системи мотивації праці. Головною метою цієї системи є стимулювання ефективності праці та покращення її результативності через реалізацію потенційної мотивації у практичні дії [1].

Для розвитку підприємництва критично важливо використовувати мотиваційний механізм, який є ключовою складовою системи зацікавленості в досягненні максимальних економічних і соціальних результатів підприємницької діяльності. Це сприятиме досягненню ефективних економічних показників. Отже, мотивацію можна вважати найважливішою складовою організації сучасного підприємництва, що виступає як одна з функцій і методів управління. Крім того, мотивацію можна визначити як процес, спрямований на підштовхування індивіда до активності, метою якої є досягнення особистої, колективної (включаючи в межах підприємства) або соціальної цілі [2].

Для створення конкурентоздатного бізнесу необхідно застосовувати мотиваційні механізми, які сприяють якісній та ефективній праці підприємця, його співробітників та представників ділового середовища. Мотивація – це явище, що стоїть в основі цілеспрямованого, свідомого та добровільного виконання певних дій, яке спонукає людину до задоволення, швидкості та якості виконання роботи. На відповідному рівні мотивації знаходиться психологічне або фізіологічне відчуття нестачі будь-чого або будь-кого, що представляє собою потребу.

Мотивація є складним явищем, оскільки зазвичай виступають не одна, а декілька потреб. Крім того, мотивація залежить від положення суб'єкта мотивації в трикутнику підприємницької діяльності, тобто комбінація та сила мотивів завжди є індивідуальною [3].

Зі зростанням позитивної мотивації до підприємницької діяльності підвищується "якість" підприємницького потенціалу, оскільки добровільні підприємці, як правило, мають вищий рівень освіти. В стабільних соціально-економічних умовах позитивна мотивація до підприємництва та можливість її реалізації притаманна лише 4-6% працездатного населення. За умов економічного процвітання знижується об'єктивна потреба суспільства в інноваціях та інноваторах, і значну кількість функцій з управління та підтримки економічного зростання беруть на себе різні структури, зокрема, бюрократичні організації.

Сучасні підходи до аналізу мотивації підприємницької діяльності виходять з її складності та багаторівневої структури, що передбачає переплетення економічних та неекономічних мотивів, соціальну вкоріненість власне економічних інтересів та мотивів. В реальних соціальних обставинах негативна життєва ситуація може стати поштовхом для реалізації особистої схильності, яка без такого "поштовху" може залишитися не втілена у дії [4, 5].

Таким чином, мотиваційні механізми сприяють розвитку підприємництва, що проявляється у пошуку нових шляхів раціоналізації та

ефективного використання ресурсів, впровадженні нових комбінацій у виробництві, розширенні на нові ринки збуту та створенні нових товарів. Крім того, роль ефективності мотивації в кінцевому підсумку визначається загальними результатами, такими як висока продуктивність праці та ефективність виробництва, а також висока якість продукції (робіт, послуг).

Література

1. Мотиваційний механізм розвитку підприємницької діяльності в економіці України: монографія / Л. В. Проданова, О. В. Котляревський; Черкаський державний технологічний університет. Черкаси. : Видавець Пономаренко Р.В., 2019. 240 с.
2. Кириченко Н., Хірса І. Мотиваційний механізм організації підприємницької діяльності. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка, 2022, (14), 32-36. <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2022.14.4>
3. Завадяк Р. І., Завадяк Я.С., Гудзовата Л.М. Мотивація в умовах підприємницької діяльності. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка. 2020. Вип. 2. С. 114–120
4. Татарин Н., Петрович А., Педченко, І. Стан та перспективи розвитку фінансового ринку України. Молодий вчений, 2020, 3 (79), 273-277. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-3-79-57>
5. Kasych A., Horak J., **Glukhova V.**, Bondarenko S. The Impact of Intellectual Capital on Innovation Activity of Companies. Quality Access to Success, Vol. 22, No. 182 - June 2021, pp. 3-9. https://www.calitatea.ro/assets/arhiva/2021/QAS_Vol.22_No.182_Jun.2021.pdf

УДК 631.1:638

Чмельова А.А., здобувач освіти,
Касич А.О., науковий керівник, д.е.н., проф.
Київський національний університет
технологій та дизайну

ЦИФРОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК МЕХАНІЗМ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасні умови економічного та соціального розвитку відзначаються швидким просуванням цифрових технологій, які проникають у всі сфери життя, включаючи управління підприємствами. Цифровий менеджмент представляє собою новий підхід до управління, що базується на використанні цифрових інструментів. Цей підхід передбачає автоматизацію управлінських процесів, збір та аналіз великих обсягів даних, а також створення нових бізнес-моделей. Складність та різноманітність цифрових трансформацій привертають увагу як науковців, так і практиків до викликів,